

Asikkalan kunta
kirjaamo@asikkala.fi

Viite: Lausuntopyyntö 10.2.2026

Asia: Poikkeamis- ja sijoittamislupahakemus Vesivehmaan koulu, Asikkala

Hankkeen tarkoituksena on rakentaa 1800 k-m2:n koulurakennus Vesivehmaan koulun tontilla sijaitsevan urheilukentän alueelle. Nykyinen koulurakennus puretaan uuden koulun valmistumisen jälkeen ja alue muutetaan välituntipihaksi. Poikkeamista haetaan Vesivehmaan osayleiskaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta. Lausuntopyynnön mukana on toimitettu suunnittelualueen asemapiirros (6.2.2026; Arkkitehtuuritoimisto Kari Järvinen).

Lahden museot/ Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo antaa asiasta pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museolla ei ole asiakohdan kaavahankkeesta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Suunnittelualue sijaitsee valtakunnallisesti merkittävällä rakennetun kulttuuriympäristön alueella kohdenimellä *Vesivehmaan kylä* (RKY 2009). Vesivehmaan kylä on myös maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (MARY 2024) ja maisema-aluetta (MaMa 2024). Alueen arvojen kuvauksen mukaan *Keskiaikaisperäinen Vesivehmaan kylä on säilyttänyt maisemallisesti huomattavan agraarin luonteensa. Laajojen kumpuilevien peltoaukeiden keskelle rakennetut tilakeskukset talousrakennuksineen sekä kylänraitin varteen sijoittuva julkinen ja asuinrakentaminen ilmentävät 1800- ja 1900-lukujen tyylipiirteitä.*

Vesivehmaan koulu on inventointu VIRKU-hankkeessa (2004-2006). Rakennusta ei ole tuolloin arvotettu.

Vesivehmaan osayleiskaavassa (2015) alue on merkitty kyläkuvallisesti arvokkaaksi alueeksi merkinnöillä sk-1 ja sk-2. Kaavamääräyksen mukaan *alueelle rakennettaessa on huolehdittava rakentamisen sopeutumisesta sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään, materiaaleiltaan ja väritykseltään kyläkuvaan, olemassa olevaan rakennuskantaan sekä maisemaan. Kulttuurimaisemaan tai rakennettuun kulttuuriympäristöön vaikuttavista hankkeista on kuultava museoviranomaisia.* Koulun alue on osayleiskaavassa pääasiassa julkisten palvelujen aluetta merkinnällä PY. Urheilukentän kohdalla kaavassa on pienialaisia AM-, MT- ja MA-1 -alueita.

Vesivehmaan koulu on valmistunut 1980, arkkitehtinaan Jorma Vuorelma. Tiilirunkoinen ja tasakattoinen rakennus noudattaa suunnitteluajankohtansa tavanomaisia ideoita materiaalivalinnoiltaan sekä muotokieleltään. Lähiympäristössä ei sijaitse muita, saman aikakauden rakennuksia. Museo ei vastusta Vesivehmaan koulurakennuksen purkamista, mutta edellyttää sen dokumentointia valokuvin. Dokumentointi voidaan suorittaa sovittuna ajankohtana museon puolesta.

Vesivehmaan kylällä koulutoiminta on pysynyt vuodesta 1898 samalla paikalla kylän keskellä, Kartinmäellä maantien varressa. Uusi koulurakennus on tarkoitus toteuttaa puurakenteisena. Huomioiden alueen sijoittuminen arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, museo pitää materiaalivalintaa positiivisena asiana. Osayleiskaavan aluesuojelumerkintöjen määräyksen mukaisesti museo on mukana hankkeen jatkosuunnittelussa. Alueen tunnustetut arvot edellyttävät korkeatasoista suunnittelua.

Museolla ei ole poikkeamis- tai sijoittamislupahakemukseen huomautettavaa.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Kimmo Kyllönen
rakennustutkija	Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto